

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

15 juli 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur Waterschap Hollandse Delta m.b.t. aanpassing kostentoedeling wegenheffing

Advies

1. Vast te stellen het Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
2. Te bepalen dat het Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025 overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd voor belanghebbenden voor het indienen van zienswijzen en dat van de terinzagelegging kennis wordt gegeven in het Provinciaal Blad;
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over vaststelling en terinzagelegging van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
4. Vast te stellen de brief aan het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Hollandse Delta over de vaststelling en terinzagelegging van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de vaststelling en terinzagelegging van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
- GS-brief aan PS - Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
- GS-brief aan Waterschap Hollandse Delta over het Ontwerpbesluit wijziging reglement van bestuur voor Waterschap Hollandse Delta 2025;
- Brief d.d. 26 maart 2025 van Waterschap Hollandse Delta met het verzoek tot aanpassing van het reglement van bestuur;
- Bijlage 1 bij de brief van Waterschap Hollandse Delta d.d. 26 maart 2025 - Besluit VV d.d. 19 februari 2025;
- Bijlage 2 bij de brief van Waterschap Hollandse Delta d.d. 26 maart 2025 – Onderzoek kostentoedeling wegenheffing.

1 Toelichting voor het College

Ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan het beheer van het watersysteem heft het waterschap een watersysteemheffing. De Waterschapswet bepaalt dat het waterschap hiervoor een verordening vaststelt, waarin de kosten van het waterbeheer aan de verschillende belanghebbende categorieën worden toebedeeld. Deze verordening wordt ook wel kostentoedelingsverordening genoemd en wordt iedere vijf jaar opnieuw vastgesteld door het waterschap.

De heffing wordt geheven van de volgende belanghebbende categorieën:

- a. ingezetenen;
- b. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken;
- c. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van natuurterreinen; en
- d. krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken.

Op 1 januari 2026 treedt een wijziging van de Waterschapswet in werking¹. Met de wetwijziging wordt onder andere de toepassing van het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing versterkt. Het profijtbeginsel houdt in dat de kosten van het waterbeheer worden verdeeld op basis van het profijt dat een belanghebbende heeft bij de taakuitoefening van het waterschap. Degenen die het meeste baat hebben bij het waterbeheer, dragen ook in grotere mate bij aan de kosten van het waterbeheer. Hiermee wordt beoogd de watersysteemheffing nog beter uitlegbaar en voorspelbaar te maken. Om dit te bereiken is onder andere de kostentoedelingsmethode in artikel 120 van de Waterschapswet aangepast. De kostentoedeling geeft in percentages de verdeling van de kosten van het waterbeheer over de belanghebbende categorieën weer.

De wet schrijft ten aanzien van de watersysteemheffing voor hoe de kostentoedelingsmethodiek over de verschillende categorieën moet worden toegepast. Het percentage kosten dat aan de ingezetenen wordt toebedeeld, wordt bepaald op basis van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer en varieert tussen minimaal 20% en 50% afhankelijk van het aantal inwoners per vierkante kilometer. De resterende waterbeheerkosten worden nu nog verdeeld over de overige categorieën gebouwd, ongebouwd en natuur op basis van de economische waarde van de onroerende zaken in de categorieën. Na 1 januari 2026 zal de kostentoedeling voor deze categorieën mede worden bepaald aan de hand van de gebiedskenmerken van het waterschap, op basis van nieuw onderzoek naar de inwonerdichtheid, de ongebouwde dichtheid, de natuurdichtheid en eventuele overige gebiedskenmerken in het gebied van het waterschap.

Waterschap Hollandse Delta is één van de vijf waterschappen in Nederland die ook wegen in beheer heeft. Ter bestrijding van de kosten die met het wegenbeheer gemoeid zijn, heeft het waterschap een wegenheffing die grotendeels dezelfde systematiek volgt als die voor de watersysteemheffing. De wegenheffing geldt voor dezelfde vier belanghebbende categorieën als de watersysteemheffing. De kostentoedeling voor de wegenheffing is echter niet wettelijk voorgeschreven. Artikel 122b van de Waterschapswet bepaalt dat bij reglement van bestuur moet worden bepaald aan welke regels de toedeling van het kostendeel voor de wegenheffing moet voldoen.

¹ Wet van 10 februari 2025 tot wijziging van de Waterschapswet, de Waterwet en de Algemene wet bestuursrecht in verband met het versterken van de toepassing van het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing, het geven van ruimte aan nieuwe ontwikkelingen en het oplossen van enkele knelpunten

De regels over de kostentoedeling voor de watersysteemheffing kunnen ook van overeenkomstige toepassing worden verklaard op de kostentoedeling van de wegenheffing.

Naar aanleiding van de wetswijziging heeft Waterschap Hollandse Delta (samen met Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard die ook wegen in beheer hebben) onderzocht of de kostentoedelingssystematiek voor de watersysteemheffing ook voor de wegenheffing kan worden toegepast. Uit het onderzoek kwam naar voren dat dit zo was. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de Verenigde Vergadering van Waterschap Hollandse Delta op 19 februari 2025 besloten om de kostentoedelingsmethode van de watersysteemheffing naar analogie toe te passen op de wegenheffing en de provincie te verzoeken dit via een wijziging van het reglement van bestuur mogelijk te maken.

Op 26 maart 2025 heeft het college van dijkgraaf en heemraden een brief hierover gestuurd. Naar aanleiding van de brief heeft gedeputeerde Weverling op 15 mei 2025 een bestuurlijk overleg gevoerd met het college van dijkgraaf en heemraden over de brief om invulling te geven aan het vereiste van bestuurlijk overleg zoals opgenomen in artikel 3 en 4 van de Waterschapswet. Tijdens dit overleg heeft het college uitleg gegeven over de inhoud en de onderliggende redenen van de voorgestelde reglementswijziging. De wijziging is voortgekomen uit de wens van het waterschap om ook voor de wegenheffing het profijtbeginsel te versterken en het belastingsysteem robuuster te maken.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op grond van artikel 122a en artikel 122b van de Waterschapswet heft het waterschap ter bestrijding van kosten die verbonden zijn aan het wegenbeheer een wegenheffing. Deze heffing wordt geheven van de belanghebbende categorieën ingezetenen, gebouwd, ongebouwd en natuur. Bij reglement van bestuur wordt bepaald aan welke regels de toedeling van het kostendeel moet voldoen. Het reglement van bestuur is een provinciale verordening (artikel 2 van de Waterschapswet).

Als er naar het oordeel van gedeputeerde staten gronden aanwezig zijn om een reglementswijziging te overwegen, dan treden zij in overleg met het dagelijks bestuur van het waterschap. Dit geldt ook als een soortgelijk voorstel afkomstig is van het algemeen bestuur van het waterschap. Na dit overleg stellen gedeputeerde staten het ontwerp van het besluit op en leggen zij het ter inzage. Dit is geregeld in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet.

De reglementswijziging ziet op artikel 21 van het Reglement van bestuur voor het Waterschap Hollandse Delta. Hierin zijn de regels voor de kostentoedeling ten aanzien van het wegenbeheer opgenomen.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er is geen voorafgaande besluitvorming geweest met betrekking tot dit voorstel.

3 Proces

Op 15 mei 2025 heeft gedeputeerde Weverling een bestuurlijk overleg gehad met het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap en is vastgesteld dat er geen aanleiding is voor de provincie om geen medewerking te verlenen aan het voorstel van het waterschap. Na vaststelling van het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur zal het besluit voor de duur van zes weken ter inzage worden gelegd, conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Na de terinzagelegging zal een statenvoorstel worden opgesteld ten behoeve van besluitvorming in Provinciale Staten. Eventuele ingekomen zienswijzen zullen in een nota van antwoord worden voorzien van een reactie.

4 Participatie en rolneming

Er heeft ambtelijke afstemming plaatsgevonden over het voorstel van het waterschap. Daarna heeft er bestuurlijk vooroverleg plaatsgevonden met het waterschap waarin uitleg is gegeven over het voorstel. Het ontwerpbesluit wordt overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegd, zodat belanghebbenden zienswijzen kenbaar kunnen maken.

5 Communicatiestrategie

Provinciale Staten en Waterschap Hollandse Delta worden over de vaststelling en de terinzagelegging van het ontwerpbesluit tot wijziging van het reglement van bestuur middels een brief geïnformeerd. Van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit wordt kennis gegeven in het Provinciaal Blad. Daarnaast wordt dit besluit en de bijbehorende publiekssamenvatting gepubliceerd via de provinciale website.